

ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตเทศบาลตำบลทุ่งสัง
FACTORS INFLUENCING THE MOTIVATION TO ATTEND SCHOOL AMONG UPPER
PRIMARY SCHOOL STUDENTS IN OBEC SCHOOLS,
THUNG SANG SUBDISTRICT MUNICIPALITY

นันทน์ภัส จติกุล¹, ณรงค์ศักดิ์ รอบคอบ²

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี^{1,2}

Nannapas Jatikul¹, Narongsak Rorbkorb²

Prince of Songkhla University, Pattani Campus^{1,2}

Corresponding Author E-mail : Nannapas2688@gmail.com¹, narongsak.r@psu.ac.th²

(Received : October 26, 2025; Edit : November 5, 2025; accepted : November 7, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยครอบครัว และปัจจัยโรงเรียน 2) ศึกษาระดับแรงจูงใจในการมาโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและ 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตเทศบาลตำบลทุ่งสัง อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 136 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.88 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยด้านโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาคือด้านครอบครัว ($\bar{X} = 4.28$) และด้านส่วนบุคคล ($\bar{X} = 4.16$) ตามลำดับ
2. ระดับแรงจูงใจโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) โดยเมื่อพิจารณาตามประเภทของแรงจูงใจเห็นได้ว่าแรงจูงใจภายนอกมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) ขณะที่แรงจูงใจภายในมีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{X} = 4.32$) ซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน
3. ปัจจัยโรงเรียนและปัจจัยส่วนตัวส่งผลต่อแรงจูงใจของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยปัจจัยโรงเรียนส่งผลมากที่สุด ($\beta = .768, p < .01$) รองลงมาคือปัจจัยส่วนตัว ($\beta = .127, p < .05$) ขณะที่ปัจจัยครอบครัวไม่พบอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้แบบจำลองสามารถอธิบายแรงจูงใจในการมาโรงเรียนได้ร้อยละ 70.9 (ด้วยวิธีการถดถอยแบบ Stepwise)

คำสำคัญ : แรงจูงใจ, การมาโรงเรียน, นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย

Abstract

This study aimed to 1) examine the levels of factors influencing school attendance motivation, including personal, family, and school-related factors; 2) assess the level of school attendance motivation among upper primary students in schools under the Office of the Basic Education Commission (OBEC); and 3) identify which factors significantly affect students' motivation to attend school. The sample consisted of 136 upper primary students enrolled in OBEC-affiliated schools located in Thung Sang Subdistrict Municipality, Thung Yai District, Nakhon Si Thammarat Province. Data were collected using a five-point Likert scale questionnaire with an Item-Objective Congruence (IOC) index ranging from 0.67 to 1.00 and a reliability coefficient of 0.88. Statistical analyses employed included mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The results revealed that:

1. School factors had the highest mean score ($\bar{x} = 4.37$), followed by family factors ($\bar{x} = 4.28$) and personal factors ($\bar{x} = 4.16$).

2. The overall level of motivation to attend school was high ($\bar{x} = 4.33$). When classified by type of motivation, extrinsic motivation had the highest mean score ($\bar{x} = 4.33$), while intrinsic motivation ranked second ($\bar{x} = 4.32$), both at a high level.

3. The school factor and personal factor significantly influenced students' motivation at the .05 level. The school factor had the greatest influence ($\beta = .768$, $p < .01$), followed by the personal factor ($\beta = .127$, $p < .05$). Although family factors did not exert a statistically significant effect, the model accounted for 70.9% of the variance in students' motivation to attend school, as determined by the stepwise regression analysis.

Keywords : Motivation, School attendance, Upper primary school students

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาการด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของบุคคลในทุกด้าน การเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จทางการเรียนและการพัฒนาทักษะทางสังคม อารมณ์ และจิตใจของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งอยู่ในช่วงวัยที่เริ่มมีความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง มีความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียน และเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาในการสร้างอนาคตของตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [สพฐ.], 2564)

การมาโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอไม่เพียงช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น แต่ยังเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างทักษะด้านสังคม การมีวินัย และการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แรงจูงใจของผู้เรียนขึ้นอยู่กับความรู้คุณค่าของกิจกรรมและความคาดหวังในความสำเร็จ (Eccles & Wigfield, 2020) การขาดแรงจูงใจในการมาโรงเรียนอาจส่งผลให้เกิดปัญหาการเรียนรู้และพฤติกรรมด้านลบ เช่น การขาดเรียนบ่อย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และปัญหาทางสังคมต่าง ๆ ดังนั้น การเข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนและส่งเสริมพฤติกรรมมารโรงเรียนของนักเรียน

จากการศึกษาสถิติการมาโรงเรียนของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตเทศบาลตำบลทุ่งสัง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2565 เป็นต้นมานั้น พบว่า นักเรียนมีแนวโน้มขาดเรียนและมาสายเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงปลายภาคเรียน ปัญหาที่พบส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรนอนดึก ตื่นสาย และการที่ผู้ปกครองไม่สามารถมาส่งนักเรียนได้เป็นประจำ หรืออาจเพราะสิ่งแวดล้อมรวมถึงปัจจัยภายในโรงเรียนที่ สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า พฤติกรรมการมาโรงเรียนของนักเรียนในพื้นที่เริ่มเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่น่ากังวล และควรได้รับการศึกษาต่อไปเพื่อให้เข้าใจปัจจัยที่ส่งผลอย่างรอบด้าน แรงจูงใจในการมาโรงเรียนถือเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดพฤติกรรมการเรียนและความตั้งใจในการเข้าเรียนของนักเรียน แรงจูงใจสามารถแบ่งออกเป็นสองประเภทหลัก ได้แก่ แรงจูงใจภายใน (intrinsic motivation) ซึ่งเกิดจากความสนใจและความพึงพอใจส่วนตัวในการเรียนรู้ และแรงจูงใจภายนอก (extrinsic motivation) ซึ่งเกิดจากการสนับสนุนหรือแรงจูงใจจากครอบครัว โรงเรียน หรือเพื่อนร่วมชั้น (Deci & Ryan, 2000; Ryan & Deci, 2017) การมีแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอกสูง จะช่วยให้นักเรียนเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทำงานอย่างตั้งใจ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี การเข้าใจแรงจูงใจเหล่านี้ช่วยให้ครู ผู้บริหาร และผู้ปกครองสามารถพัฒนากลยุทธ์การเรียนรู้และกิจกรรมส่งเสริมการมาโรงเรียนให้เหมาะสมกับลักษณะนักเรียนแต่ละคน

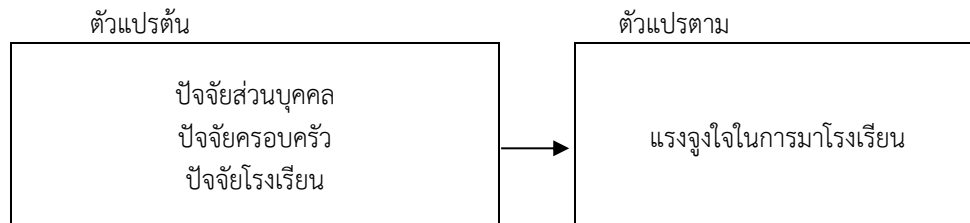
ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียนสามารถจำแนกออกเป็นสามด้านหลัก ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยครอบครัว และปัจจัยโรงเรียน (Schunk et al., 2014) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ความสนใจ ทักษะ ความคาดหวังต่อความสำเร็จ และความสามารถในการจัดการตนเอง ปัจจัยครอบครัว ได้แก่ การสนับสนุนด้านการเรียน การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง ส่วนปัจจัยโรงเรียน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนของครู สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน การมีส่วนร่วมของนักเรียนในกิจกรรมต่าง ๆ และบรรยากาศโดยรวมของโรงเรียน ทั้งสามด้านนี้มีบทบาทสำคัญต่อแรงจูงใจและพฤติกรรมการมาโรงเรียนของนักเรียน (Ryan & Deci, 2017) มีงานวิจัยหลายชิ้นชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยด้านโรงเรียนและครอบครัวมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการมาเรียนของนักเรียนเป็นอย่างมาก การสนับสนุนจากครอบครัวช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียน ในขณะที่การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาในโรงเรียนช่วยส่งเสริมความสนใจและความตั้งใจในการเรียนของนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [สพฐ.], 2564) การเข้าใจบริบทเหล่านี้จึงมีความสำคัญต่อการออกแบบนโยบายและกิจกรรมการเรียนการสอนที่สามารถกระตุ้นแรงจูงใจของนักเรียนได้อย่างเหมาะสมสำหรับเขตเทศบาลตำบลทุ่งสัง อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช พฤติกรรมการมาโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายพบว่ามี ความแตกต่างกันไปตามปัจจัยส่วนบุคคล ครอบครัว และโรงเรียน การศึกษาในบริบทนี้สามารถให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับแรงจูงใจในการมาโรงเรียนและปัจจัยสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีประโยชน์ต่อการวางแผนและพัฒนากลยุทธ์การเรียนรู้ในระดับโรงเรียนและชุมชน

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยก่อนหน้ามีข้อค้นพบที่แตกต่างกันในแต่ละบริบท เช่น งานของสุวิมล ศรีสุข ที่พบว่าปัจจัยโรงเรียนมีอิทธิพลสูงสุด (สุวิมล ศรีสุข, 2562) ขณะที่สุชาดา พงษ์ประยูร พบว่าปัจจัยครอบครัวเป็นตัวทำนายแรงจูงใจภายในที่สำคัญที่สุด (สุชาดา พงษ์ประยูร, 2565) ความแตกต่างเหล่านี้สะท้อนว่ายังไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจนเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตเทศบาลตำบลทุ่งสัง เป็นการตรวจสอบบริบทใหม่ของพื้นที่ตำบลทุ่งสัง เพื่อเติมเต็มช่องว่างทางองค์ความรู้ดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยครอบครัว และปัจจัยโรงเรียน
2. เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการมาโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยอันได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยครอบครัว และปัจจัยโรงเรียนส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตเทศบาลตำบลทุ่งสัง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คือ นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตเทศบาลตำบลทุ่งสัง อำเภอบึงใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 136 คน

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด เนื่องจากจำนวนประชากรมีไม่มากและสามารถเข้าถึงได้ครบถ้วน การเลือกใช้วิธีเก็บข้อมูลที่เหมาะสมกับลักษณะประชากรและวัตถุประสงค์นี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Hair, Black, Babin และ Anderson ที่แบ่งการเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นแบบมีความน่าจะเป็นและแบบไม่มีความน่าจะเป็น โดยระบุว่าการเลือกวิธีที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับลักษณะประชากรและวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Hair, Black, Babin & Anderson, 2010) ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด เพื่อให้ผลการวิจัยสะท้อนลักษณะของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างครบถ้วน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ที่รายละเอียดดังนี้

แบบสอบถามที่แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน สอบถามเพื่อเก็บข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียนและปัจจัยที่อาจมีผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียน โดยประกอบด้วย เพศ, ระดับชั้น (ป.4-ป.6), อายุ และโรงเรียน

ตอนที่ 2 สอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยส่วนตัว ปัจจัยครอบครัว และปัจจัยโรงเรียน จำนวน 15 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับของลิเคิร์ท (ลิเคิร์ท, 2562)

ตอนที่ 3 สอบถามแรงจูงใจในการมาโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก จำนวน 15 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับของลิเคิร์ท (ลิเคิร์ท, 2562)

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เพื่อให้เครื่องมือมีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตของการวัดตามนิยามของแรงจูงใจในการมาโรงเรียนและปัจจัยสนับสนุนทั้ง 3 ด้าน โดยรวบรวมแนวคิดจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดตัวชี้วัดและประเด็นในการประเมิน

2. จัดทำร่างแบบสอบถามเพื่อศึกษาแรงจูงใจในการมาโรงเรียน
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ทำการประเมินความเหมาะสมของแต่ละข้อคำถาม โดยพิจารณาดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence: IOC) โดยมีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.67-1.00
4. วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) มีค่าเท่ากับ 0.88

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการขออนุญาตจากโรงเรียนอย่างเป็นทางการ เพื่อให้ได้รับความยินยอมในการทำวิจัย จากนั้นจึงทำการแจกแบบสอบถามให้กับนักเรียนภายในชั้นเรียน โดยได้รับความร่วมมือจากครูประจำชั้นในการอำนวยความสะดวกและดูแลกระบวนการกรอกแบบสอบถามอย่างเหมาะสม และหลังจากที่นักเรียนกรอกแบบสอบถามเสร็จสิ้น ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยครอบครัว และปัจจัยโรงเรียน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. ระดับแรงจูงใจในการมาโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ และการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณด้วยการตรวจสอบความเป็นเชิงเส้น การตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นพหุ การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ผลการวิจัย

จากผลการศึกษาผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาสรุปได้ดังนี้

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยครอบครัว และปัจจัยโรงเรียน ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียน

ปัจจัยสนับสนุนในการมาโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
ด้านปัจจัยส่วนบุคคล				
1. ฉันมีสุขภาพแข็งแรง ไม่ค่อยป่วย และมาโรงเรียนได้สม่ำเสมอ	4.16	0.85	มาก	2
2. ฉันมั่นใจว่าตัวเองเรียนรู้และทำงานที่โรงเรียนได้	3.97	0.94	มาก	3
3. ฉันรู้สึกดีและมีความสุขเมื่อได้มาโรงเรียน	4.35	0.91	มาก	1
เฉลี่ย	4.16	0.91	มาก	3
ด้านปัจจัยครอบครัว				
4. พ่อแม่หรือผู้ปกครองมักให้กำลังใจและบอกให้ตั้งใจเรียน	4.32	0.93	มาก	2
5. พ่อแม่หรือผู้ปกครองช่วยดูแลการบ้านและการมาโรงเรียนของฉัน	4.01	1.04	มาก	3
6. ครอบครัวของฉันบอกว่าการมาโรงเรียนและตั้งใจเรียนเป็นสิ่งสำคัญ	4.51	0.83	มากที่สุด	1
เฉลี่ย	4.28	0.96	มาก	2
ด้านปัจจัยโรงเรียน				
7. เพื่อนในห้องเรียนชอบช่วยเหลือกัน ทำให้ฉันเรียนได้ง่ายขึ้น	3.96	1.01	มาก	9

8. ฉันรู้สึกสนุกทุกครั้งที่ได้เล่นหรือทำกิจกรรมกับเพื่อน ๆ	4.54	0.78	มากที่สุด	2
9. การมีเพื่อนอยู่ด้วยทำให้ฉันไม่รู้สึกเหงาเวลาอยู่โรงเรียน	4.51	0.72	มากที่สุด	3
10. ครูสอนให้เข้าใจง่าย และอธิบายจนฉันทำตามได้	4.40	0.80	มาก	5
11. เวลาฉันมีปัญหา ครูคอยช่วยเหลือและให้กำลังใจเสมอ	4.27	0.86	มาก	7
12. ครูปฏิบัติกับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมและเป็นกันเอง	4.29	1.07	มาก	6
13. โรงเรียนของฉันมีบรรยากาศที่สะอาดปลอดภัย และน่าอยู่	4.26	0.73	มาก	8
14. โรงเรียนมีที่ให้เรียนและเล่น เช่น ห้องสมุด สนามกีฬา สนามเด็กเล่น	4.46	0.72	มาก	4
15. โรงเรียนจัดกิจกรรมที่สนุกและน่าสนใจให้นักเรียนได้เข้าร่วม	4.62	0.66	มากที่สุด	1
เฉลี่ย	4.37	0.85	มาก	1

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาคือปัจจัยด้านครอบครัว ($\bar{X} = 4.28$) และปัจจัยส่วนบุคคล ($\bar{X} = 4.16$) ตามลำดับ

2. ระดับแรงจูงใจในการมาโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของแรงจูงใจในการมาโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามประเภทของแรงจูงใจ

แรงจูงใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับแรงจูงใจ	อันดับ
แรงจูงใจในการมาโรงเรียน				
แรงจูงใจภายใน	4.32	0.59	มาก	2
แรงจูงใจภายนอก	4.33	0.55	มากที่สุด	1
เฉลี่ย	4.33	0.52	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับแรงจูงใจโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) โดยเมื่อพิจารณาตามประเภทของแรงจูงใจเห็นได้ว่าแรงจูงใจภายนอกมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) ขณะที่แรงจูงใจภายในมีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{X} = 4.32$) ซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย

ก่อนการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของข้อมูลเพื่อให้มั่นใจถึงความเหมาะสมของการใช้สถิติถดถอยพหุคูณ โดยเริ่มจาก 1) การตรวจสอบความเป็นเชิงเส้น (Linearity) ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม พบว่าจากกราฟกระจาย (Scatter Plot) ของตัวแปรอิสระแต่ละตัว ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยครอบครัว และปัจจัยโรงเรียน กับตัวแปรตามคือแรงจูงใจในการมาโรงเรียน จุดกระจายของข้อมูลมีแนวโน้มเป็นเส้นตรง แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีลักษณะเป็นเชิงเส้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ 2) ตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นพหุ (Multicollinearity) โดยพิจารณาค่าความแปรปรวนร่วม (Variance Inflation Factor: VIF) และค่าความทนทาน (Tolerance) ของตัวแปรอิสระแต่ละตัว หากค่า VIF น้อยกว่า 10 และค่า Tolerance มากกว่า 0.10 ถือว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นพหุ (Hair et al., 2010) ซึ่งจากผลการวิเคราะห์พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลมีค่า VIF เท่ากับ 1.51 และค่า Tolerance เท่ากับ 0.66 ปัจจัยครอบครัวมีค่า VIF เท่ากับ 1.44 และค่า Tolerance เท่ากับ 0.69 ส่วนปัจจัยโรงเรียนมีค่า VIF เท่ากับ 1.92 และค่า Tolerance

เท่ากับ 0.52 ค่าดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม แสดงว่าข้อมูลไม่มีปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นพหุ 3) ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน เพื่อพิจารณาทิศทางและระดับความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยอ้างอิงเกณฑ์การแปลผลของ Cohen ที่ว่า ค่า r ตั้งแต่ 0.10–0.29 แสดงถึงความสัมพันธ์ระดับต่ำ 0.30–0.49 ระดับปานกลาง และ 0.50 ขึ้นไป (Cohen, 1988) ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์เบื้องต้นระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงงูใจในการมาโรงเรียนกับแรงงูใจในการมาโรงเรียน

ตัวแปร	ปัจจัยส่วนบุคคล	ปัจจัยครอบครัว	ปัจจัยโรงเรียน	แรงงูใจในการมาโรงเรียน
ปัจจัยส่วนบุคคล	1.000	.343**	.582**	.570**
ปัจจัยครอบครัว		1.000	.553**	.511**
ปัจจัยโรงเรียน			1.000	.836**
แรงงูใจในการมาโรงเรียน				1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงงูใจในการมาโรงเรียนกับแรงงูใจในการมาโรงเรียน ปรากฏว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .343 ถึง .836 และทุกปัจจัยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยโรงเรียนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับแรงงูใจในการมาโรงเรียนสูงที่สุด ($r = .836$) รองลงมาคือปัจจัยส่วนบุคคล ($r = .570$) และ ปัจจัยครอบครัว ($r = .511$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของแบบจำลองสมการถดถอยพหุคูณ เพื่อทดสอบความเหมาะสมของแบบจำลองที่อธิบายแรงงูใจในการมาโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา ตอนปลาย

แหล่งที่มาของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
Regression	3	26.116	8.705	109.001	.000**
Residual	132	10.542	.080		
Total	135	36.658			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า แบบจำลองที่อธิบายแรงงูใจในการมาโรงเรียน มีความเหมาะสมในการอธิบายความแปรปรวนของแรงงูใจในการมาโรงเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงงูใจในการมาโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา ตอนปลาย โดยใช้วิธี Enter

ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงงูใจในการมาโรงเรียน ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย	B	Std. Error	β	t	Sig.
(Constant)	.522	.213		2.449*	.016
ปัจจัยส่วนบุคคล	.095	.044	.125	2.179*	.031
ปัจจัยครอบครัว	.049	.041	.067	1.202	.232
ปัจจัยโรงเรียน	.732	.065	.726	11.218**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Enter พบว่า ปัจจัยโรงเรียนและปัจจัยส่วนบุคคลส่งผลต่อแรงงูใจของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขณะที่ปัจจัยครอบครัวไม่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ โดยปัจจัยโรงเรียนส่งผลมากที่สุด ($\beta = .732$, $p < .01$) รองลงมาคือปัจจัยส่วนบุคคล ($\beta = .125$, $p < .05$) ส่วนปัจจัยครอบครัวไม่ส่งผลต่อแรงงูใจของนักเรียน ($p > .05$)

เพื่อคัดเลือกตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดและสร้างแบบจำลองที่กระชับที่สุด (parsimonious model) จึงได้วิเคราะห์

แบบ Stepwise เพิ่มเติม ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย โดยใช้วิธี Stepwise

ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียน ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย	B	Std. Error	β	t	Sig.
(Constant)	.568	.213		2.700**	.008
ปัจจัยส่วนบุคคล	.097	.044	.127	2.215*	.028
ปัจจัยโรงเรียน	.768	.058	.762	13.254**	.000

R = .842 R² = .709 F = 162.238 Sig. = .000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise พบว่า ปัจจัยโรงเรียน ($\beta = .768$, $p < .01$) และปัจจัยส่วนบุคคล ($\beta = .127$, $p < .05$) มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตัวแปรอิสระทั้งสองตัวสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจในการมาโรงเรียนได้ร้อยละ 70.9 (R²)

จากสมการถดถอยพหุคูณสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ จากการวิเคราะห์ในตารางที่ 6 ได้ดังนี้

$$\text{แรงจูงใจในการมาโรงเรียน} = 0.568 + 0.127(\text{ปัจจัยส่วนบุคคล}) + 0.762(\text{ปัจจัยด้านโรงเรียน})$$

เป็นที่น่าสังเกตว่า แม้ว่าปัจจัยครอบครัวจะมีค่าเฉลี่ยและความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการมาโรงเรียนในระดับค่อนข้างสูง แต่เมื่อเข้าสู่การวิเคราะห์เชิงพยากรณ์กลับไม่พบอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจสะท้อนให้เห็นว่าการสนับสนุนจากครอบครัวในพื้นที่วิจัยยังไม่เพียงพอ หรือมีลักษณะไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมการมาโรงเรียนของนักเรียนอย่างแท้จริง ประเด็นนี้จึงควรได้รับการพิจารณาเพิ่มเติมในการวิจัยครั้งต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ที่ว่า “เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยครอบครัว และปัจจัยโรงเรียน” พบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาคือปัจจัยด้านครอบครัว ($\bar{X} = 4.28$) และปัจจัยส่วนบุคคล ($\bar{X} = 4.16$) ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนเป็นบริบทหลักที่นักเรียนใช้เวลาอยู่มากที่สุดในแต่ละวัน มีระบบการจัดการเรียนรู้ การดูแล และกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ที่หลากหลาย ซึ่งล้วนส่งผลต่อการสร้างแรงจูงใจเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง ผลดังกล่าวสะท้อนว่า “โรงเรียน” ทำหน้าที่เป็นแรงผลักดันสำคัญที่สุดต่อการมาโรงเรียนของนักเรียน โดยเฉพาะบทบาทของครู การดูแลเอาใจใส่ และการจัดกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วม ซึ่งช่วยสร้างความรู้สึกรักเป็นเจ้าของและความภูมิใจในโรงเรียนของตนเอง ผลนี้สามารถอธิบายได้ด้วย ทฤษฎีแรงจูงใจ-สุขอนามัย (Motivation-Hygiene Theory) ของ Herzberg ที่ชี้ว่า ปัจจัยภายนอก อาทิ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ความสัมพันธ์ทางสังคม และการสนับสนุนจากองค์กร เป็นองค์ประกอบที่ช่วยคงไว้ซึ่งแรงจูงใจในพฤติกรรมการทำงานหรือการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Herzberg, 1959) อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Wang และ Eccles ที่ระบุว่าโรงเรียนที่มีการสนับสนุนจากครูและเพื่อนสามารถสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนมาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง จึงสามารถอธิบายได้ว่าปัจจัยโรงเรียนมีความโดดเด่นเหนือปัจจัยอื่น เนื่องจากนักเรียนระดับประถมยังมีการพึ่งพิงครูและบรรยากาศในโรงเรียนสูง ครูจึงเป็นผู้ชี้แนะและเป็นแรงผลักดันเชิงบวกที่สำคัญต่อการมาโรงเรียนในขณะเดียวกันปัจจัยส่วนบุคคล เช่น ความมั่นใจในตนเอง ความรับผิดชอบ และความพยายาม ก็เป็นตัวเสริมแรงที่สำคัญต่อแรงจูงใจ (Wang & Eccles, 2013) ซึ่งอธิบายได้ด้วย ทฤษฎีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองของ Bandura ที่ระบุว่าบุคคลที่เชื่อมั่นในความสามารถของตนเองจะมีแนวโน้มที่จะตั้งเป้าหมายที่สูงและพยายามทำให้บรรลุผลมากกว่า ซึ่งนำไปสู่แรงจูงใจในการเรียนและการมาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง (Bandura, 1997) ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานของ สุวิมล ศรีสุข ที่พบว่าบทบาทของครูและบรรยากาศในโรงเรียนเป็นปัจจัยหลักที่ส่งเสริมแรงจูงใจของนักเรียนในการเรียนรู้ อีกทั้งคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนประกอบด้วยความภาคภูมิใจและความรับผิดชอบ ยังส่งผลร่วมกันต่อแรงจูงใจในการเรียน (สุวิมล ศรีสุข, 2562 : 99-110) และสอดคล้องกับ งานของ Tang, Li, & Zhou ที่ศึกษานักเรียนระดับประถมในประเทศจีน พบว่า ความสัมพันธ์เชิงบวกกับครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียนเป็นตัวแปรที่ส่งผลโดยตรงต่อแรงจูงใจในการเรียนและความถี่ในการมาโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

(Tang, Li, & Zhou, 2023 : 23-37)

2. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ที่ว่า “เพื่อศึกษาระดับระดับแรงจูงใจในการมาโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” พบว่า ระดับแรงจูงใจโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนได้รับแรงขับเคลื่อนจากทั้งปัจจัยภายใน เช่น ความสนใจ ความพยายาม และความรับผิดชอบส่วนบุคคล และปัจจัยภายนอก เช่น การสนับสนุนจากครอบครัว ครู เพื่อน และกิจกรรมของโรงเรียน ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่สะท้อนความสมดุลเชิงบวกของแรงจูงใจที่เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ด้วย ทฤษฎีการกำหนดตนเอง (Self-Determination Theory: SDT) ของ Deci & Ryan ที่อธิบายว่าแรงจูงใจของมนุษย์เกิดจากการตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานทางจิตใจ 3 ประการ ได้แก่ ความเป็นอิสระ ความสามารถ และความสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งหากได้รับการตอบสนองอย่างสมดุล ผู้เรียนจะมีแรงจูงใจที่มั่นคงและยั่งยืน แรงจูงใจทั้งภายในและภายนอกเป็นตัวกำหนดความเพียรพยายามและความพึงพอใจของผู้เรียน (Deci & Ryan, 1985; 2017) ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานของ พัชรินทร์ มณีโชติ ที่พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจภายใน ได้แก่ ความภูมิใจและความรับผิดชอบ จะมาโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (พัชรินทร์ มณีโชติ, 2564 : 120-132) อีกทั้งยังสนับสนุนผลการวิจัยของ Eccles & Wigfield ที่ระบุว่า แรงจูงใจภายนอกจากการสนับสนุนของครูและเพื่อนมีผลเชิงบวกต่อความพยายามและความต่อเนื่องในการเรียน (Eccles & Wigfield, 2020) ขณะเดียวกัน Guay et al. พบว่า แรงจูงใจภายในและภายนอกที่สมดุลส่งผลให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจทางการเรียนสูงขึ้นและมีแนวโน้มขาดเรียนลดลง (Guay et al., 2022) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kim & Park ที่ศึกษานักเรียนในเกาหลีใต้ พบว่าการสนับสนุนจากโรงเรียนร่วมกับการพัฒนาทักษะการควบคุมตนเอง ช่วยเพิ่มแรงจูงใจเชิงบวกอย่างยั่งยืน (Kim & Park, 2023 : 180-198)

3. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ที่ว่า “เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” พบว่า จากผลการวิเคราะห์การถดถอย พบว่า ปัจจัยโรงเรียนและปัจจัยส่วนตัวมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขณะที่ปัจจัยครอบครัวไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ โดยปัจจัยโรงเรียนมีอิทธิพลมากที่สุด ($\beta = .768, p < .01$) รองลงมาคือปัจจัยส่วนตัว ($\beta = .127, p < .05$) ส่วนปัจจัยครอบครัวไม่มีอิทธิพล ($p > .05$) สมการถดถอยที่ได้สามารถอธิบายแรงจูงใจในการมาโรงเรียนได้ร้อยละ 70.9 ทั้งนี้เนื่องจากแรงจูงใจของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายเป็นผลของการเกื้อหนุนกันระหว่างบริบทภายนอกและศักยภาพภายใน กล่าวคือ บรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมจากโรงเรียนและการมีคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนจะร่วมกันผลักดันให้เกิดแรงจูงใจเชิงบวกมากที่สุด โดยโรงเรียนเป็นกลไกสำคัญในการสร้างแรงจูงใจ เพราะเป็นพื้นที่ที่ผู้เรียนได้รับทั้งแรงจูงใจภายในและภายนอกผ่านการสื่อสารเชิงบวกจากครูและเพื่อน ซึ่งสามารถอธิบายได้ตามแนวคิดของ Eccles & Wigfield ที่กล่าวถึง Expectancy-Value Theory ว่าแรงจูงใจของผู้เรียนขึ้นอยู่กับรับรู้คุณค่าของกิจกรรมและความคาดหวังในความสำเร็จ ซึ่งมักได้รับอิทธิพลโดยตรงจากครูและบรรยากาศในโรงเรียน ซึ่งแรงจูงใจของนักเรียนไม่ได้เกิดจากปัจจัยภายนอกเพียงอย่างเดียว แต่ยังได้รับอิทธิพลจากลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียนด้วย ได้แก่ ความมั่นใจในตนเอง ความรับผิดชอบ ความพยายามในการเรียน และทัศนคติที่ดีต่อการมาโรงเรียน (Eccles & Wigfield, 2020) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Self-Efficacy Theory ของ Bandura ที่อธิบายว่าความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง เป็นตัวทำนายหลักของแรงจูงใจและพฤติกรรมการเรียนรู้ ผู้ที่เชื่อว่าตนสามารถประสบความสำเร็จจะมีแนวโน้มที่จะตั้งใจมาโรงเรียนและพยายามเรียนรู้มากกว่า (Bandura, 1997) ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานของสุวิมล ศรีสุข ที่พบว่าบรรยากาศในโรงเรียนและความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีอิทธิพลโดยตรงต่อแรงจูงใจและพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน (สุวิมล ศรีสุข, 2562 : 99-110) รวมถึงพัชรินทร์ มณีโชติ ที่ยืนยันว่าแรงจูงใจภายในของผู้เรียนจะเพิ่มสูงขึ้นเมื่อโรงเรียนสร้างความรู้สึกลดภัย และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพของตนเอง (พัชรินทร์ มณีโชติ, 2564 : 120-132) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาดา พงษ์ประยูร ที่ได้ศึกษานักเรียนระดับประถมในภาคเหนือ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น ความเชื่อมั่นในตนเอง และความพากเพียรเป็นตัวทำนายแรงจูงใจภายในได้อย่างมีนัยสำคัญ เมื่อได้รับแรงสนับสนุนจากครูและกิจกรรมโรงเรียนที่เหมาะสม (สุชาดา พงษ์ประยูร, 2565 : 45-58)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยชี้ว่าโรงเรียนและปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน มีอิทธิพลสูงต่อแรงจูงใจในการมาโรงเรียน จึงควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาแนวทางสร้างแรงจูงใจเชิงระบบ โดยโรงเรียนควรจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อความสุข ความปลอดภัย และการมีส่วนร่วมของนักเรียน รวมทั้งพัฒนาครูให้มีทักษะในการสร้างเสริมทางบวกและส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียน ขณะเดียวกันควรออกแบบกิจกรรมที่กระตุ้นแรงจูงใจภายใน ได้แก่ การเรียนรู้เชิงรุกและกิจกรรมสะท้อนคิด เพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าของการมาโรงเรียน ผลการวิจัยนี้ยังสามารถใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงเชิงนโยบายสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและพัฒนาแผนส่งเสริมแรงจูงใจในระดับโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อขยายความเข้าใจเรื่องแรงจูงใจในการมาโรงเรียน ควรมีการศึกษาวิจัยแบบผสมวิธีเพื่อสำรวจประสบการณ์จริงของนักเรียนและครูอย่างลึกซึ้ง รวมถึงศึกษาตัวแปรเพิ่มเติม ได้แก่ ความผูกพันกับโรงเรียน การสนับสนุนจากเพื่อน หรือทักษะการควบคุมตนเอง ซึ่งอาจมีผลต่อแรงจูงใจเชิงพฤติกรรม นอกจากนี้ควรขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังบริบทที่หลากหลาย ได้แก่ โรงเรียนชนบทหรือโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อเปรียบเทียบอิทธิพลของปัจจัยในสภาพแวดล้อมต่างกัน รวมทั้งใช้แบบจำลองเชิงโครงสร้าง (SEM) เพื่อยืนยันความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยโรงเรียน ส่วนบุคคล และแรงจูงใจของนักเรียนอย่างเป็นระบบ

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). **รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการมาเรียนของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุชาติ พงษ์ประยูร. (2565). ปัจจัยส่วนบุคคลและการสนับสนุนจากครูที่มีผลต่อแรงจูงใจภายในของนักเรียนระดับประถมศึกษา. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**, 18(2), 45–58.
- สุวิมล ศรีสุข. (2562). บทบาทของครูและบรรยากาศในโรงเรียนที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา. **วารสารวิชาการครูศาสตร์**, 30(1), 99–110.
- พัชรินทร์ มณีโชติ. (2564). แรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอกที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา. **วารสารการศึกษาและพัฒนา**, 13(3), 120–132.
- ลิเคิร์ท, อาร์. (2562). **แบบประเมินมาตราส่วนลิเคิร์ท: การประยุกต์ใช้ในการวิจัยทางการศึกษา**. แปลโดย สมชาย ศรีเพ็ญ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bandura, A. (1997). **Self-efficacy: The exercise of control**. New York: W. H. Freeman.
- Cohen, J. (1988). **Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd ed.)**. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1985). **Intrinsic motivation and self-determination in human behavior**. New York: Plenum Press.
- . (2017). The “what” and “why” of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227–268. https://doi.org/10.1207/S15327965PLI1104_01
- Eccles, J. S., & Wigfield, A. (2020). From expectancy-value theory to situated expectancy-value theory: A developmental, social cognitive, and sociocultural perspective on motivation. *Contemporary Educational Psychology*, 61, 101859. <https://doi.org/10.1016/j.cedpsych.2020.101859>
- Guay, F., Ratelle, C. F., & Morin, A. J. S. (2022). Motivational profiles of students: A self-determination theory approach. *Learning and Individual Differences*, 96, 102147. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2022.102147>
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). **Multivariate data analysis (7th ed.)**. Upper Saddle River, NJ: Pearson Education.
- Herzberg, F. (1959). **The motivation to work (2nd ed.)**. New York: John Wiley & Sons.
- Kim, H., & Park, J. (2023). School support, self-regulation, and motivation among Korean elementary students. *Educational Psychology*, 43(2), 180–198. <https://doi.org/10.1080/01443410.2022.2103456>
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2017). **Self-determination theory: Basic psychological needs in motivation, development, and wellness**. New York: Guilford Press.
- Schunk, D. H., Pintrich, P. R., & Meece, J. L. (2014). **Motivation in education: Theory, research, and applications (4th ed.)**. Boston: Pearson.
- Tang, Y., Li, Z., & Zhou, Y. (2023). Teacher and peer relationships as predictors of school attendance motivation among Chinese primary students. *Asia Pacific Education Review*, 24(1), 23–37. <https://doi.org/10.1007/s12564-022-09765-1>
- Wang, M. T., & Eccles, J. S. (2013). School context, achievement motivation, and academic engagement: A longitudinal study of school engagement using a multidimensional perspective. *Learning and Instruction*, 28, 12–23. <https://doi.org/10.1016/j.learninstru.2013.04.002>